

ЧАСОНИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
неділях і святах.

БУЖКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петропільна ч. 2.
Передплата
10 гр.

Виборчий рух в Галичині.

До наших вістей про виборчий рух в Галичині додаємо нові, аби буковинські Русини мали з них науку і знали, як в Галичині вміють селяни боронити свого права.

Подіємо перше голоси німецьких газет, що они пишуть про ті вибори. — Антисемітський Deutsches Volksblatt помістив статтю „Галицькі вибори“, де так сказано: „Борба виборча веде ся в Галичині сим разом з більшою енергією і напруженем сили, як давнішими роками. Розуміє ся, поки-що годі тепер передсказувати, як випаде остаточний результат, але все таки можна зазначити ситуацію бодай в головних чертах. До того треба віддільно трактувати західну Галичину від східної, бо обставини уложили ся відмінно в обох частях краю за-для національних різниць. В західній Галичині, замешканій переважно Поляками і жидами, вирівнали ся різні партії в часі посідної сесії сеймової, а борба і акція ведуть ся лиш о число мандатів, яке кожній з тих партій має припасти. Лише соціал-демократи і Стояловці не входять, так сказати би в рахубу, але се легко пояснити тим, що ті обі партії можуть числити лиш на меншости.“

„У східній Галичині відносини уложили ся цілком інакше. Тут порозуміли ся між собою і подали собі руку також такі елементи, котрі в західній Галичині поборюють ся. Спільний оклик тут: „против опозиційних Русинів“ — і під тим окликом ведуть борбу як станьчики так і соціал-демократи, а жиди піднірають ті обі партії в борбі против Русинів та суть немов огнивом між станьчиками а соціал-демократами. Борба, яку ті три „брати“ розвели против Русинів, є дуже „весела“ і поучаюча. Станьчики стоять на чолі і дають провід, при чім політичні власти помагають їм всіми средствами... Орган Шомер Гераілі „Der Israelit“ видав своїм землякам як найострійший приказ, голосувати в

І-й аж до IV-ої курії на польських кандидатів, а в V-ій курії на соціал-демократів. Іншими словами: в перших чотирох куріях мають жиди просто голосувати на Поляків, а в V-ій при помочи соціал-демократів відтягнути Русинам елемент опозиційний та розбивши в сей спосіб опозицію, посередно допомочи польським кандидатам до побіди. Але що в деяких округах Русини все таки могли би числити на успіх, то вишукано деяких руских мамелюків з фракції Барвіньського і їм приказано кандидувати против опозиційних Русинів... (Погляд сей о стілько фальшивий, що католицький Союз рішив ся у вибори не мішати ся, отже не піднірає ні Барвіньського ні взагалі нікого; відтак не розуміє Німець консолідації народовско-москвофільської і не знає того, що навіть Барвіньський і комп. ласку у Поляків стратили. — *Red.*) Далше каже D. Volksblatt: „Ситуация не потребує близшого пояснення. Лиш одно треба піднести, що політичні органи також і сим разом поступають против населення — ладно кажучи — некоректно. Рускі газети переповнені вістями про незаконности, яких допускають ся публичні органи при виборах, а в трех місцевостях прийшло навіть до насильств! І кожний день приносить зі східної Галичини нові вісти про кроваві сцени та придавлюване їх силою оружною.“

Відтак розповівши про події в Комарні, Вікторіві і Чернівці, автор статі кінчить, що як там і випадуть вибори для Русинів, то се річ певна, що „Русини супроти всіх тих мір звернених против себе не будуть відноситись пасивно, без оборони“. Отже нотає, що Русини задумали заложити у Львові бюро кореспонденційне, щоби для оборони руского народу сполучити східну Галичину з публичною опінією Заходу, — а також оснувати руску часопись для народу з виразним антисемітским напрямом.

А знов N. fr. Presse, по досить довгим мовчаню, так пише:

„З Галичини доносять про події, котрі навіть в тій славній з своїх виборчих спеціальностей провінції вже не можуть уважати ся звичайними. В многих місцевостях при правиборах з загальної курії прийшло до поважних заколотів, за-для котрих мусіла вмішати ся сила оружна і наступили громадні арештовани. Справоздана польських газет складають вину тих заколотів на підбурюване сільського населення, а в деяких случаях роблять руских священиків виновниками тих забурень. З досвіду, який була нагода винести з дотеперішних галицьких виборів, треба ті всі польські донесення приймати з великою осторожністю. Не виключене бодай підозріне, що ті екепеси могли би представляти ся пожалована гідною і противзаконною обороною против незаконних впливів виборчих і пресий. Уваження перед і в часі виборів в Галичині, щоби тероризувати, дучали ся там чейже вже нераз. На кожний спосіб новий парламент переняв би вдячну для себе задачу, коли би зробив вибори галицькі предметом парламентарного доходження та схотів дещо розяснити ті відносини, котрі „автономія“ і польська мова урядова закрили досить густою мракою.“

Так пишуть Німці про ті галицькі вибори. А они справді виглядають аж страшно. Після обчислення одної львівської газети до дня 5-го марта перед правиборами і підчас того у бито: в Чернівці 2 людей, в Сколім 2, в Стоянцях 1.

Ранено: у Вікторіві 4, в Чернівці 5, в Мужилівцях 1, в Опольську 1, в Сколім 6, в Стоянцях 6.

Арештовано: в Мацьковичах 2, в Мужилівцях 1, в Семигиніві 7, в Блищиводах 2, в Куликові 17, в Кунині 7, в Деревні 11, в Варяжи 15, в Березовиці 33, в Незвисках 5, в Перемішлі 15, в Баличах около 100, в Комарні около 200, в Стрию около 40, в Волиці 4, у Фільварках 1, в Старих Бродах 3, в Нижанковичах 3, в Увислі 4, в Опольську 2, у Волесині

ЗАЛІСЯ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Славко дивив ся на вдову і усміхав ся незначно.

— Не бійте ся, — каже — буде і з вашого Петра пан, більший, як з мене.

— Все-ж що священик, то не професор. Возьміть от нашого професора, а свого тата...

— То не так, матусю; Петро ваш буде професором у високій школі, в латинській, що єї гімназією називають, в такій, як він сам до неї ходив у Львові — поясняв Славко. — Там він і більшу платню буде мати і пошанівок більший — паном буде!

— Дав би то Бог! — зітхнула вдова. — Дай же, Боже, вам, паничу, доброго здоровля і доброї долі, що ви мене потішили. Чую через люди, що ви жените ся? — додала она тихше і довірочно, як добра порадниця.

Славко зі страхом глянув на Дорошину.

— Женіть ся, паничу, — радила вдова — аби й ви мали потіху і ваші тато і мама. Не кай ся рано ветати, а молодо ожени ти ся...

Славко зовсім не знав, що на те відповісти, але вдова й не ждала на відповідь, тільки попрощала ся зараз і вдовлена пішла до дому, від часу до часу оглядаючи шматочку з грішми.

„Не кай ся рано ветати, а молодо ожени ти ся“... повтаряв собі Славко в думці слова вдови і усміхав ся глумливо. І всі они, селяни, справді рано встають і вже що найскорше роблять, то женять ся, але чи відтак не кають ся, то ще питане — думав собі Славко, але тут і нагадав собі характеристичну сміховинку про одного селянина, котрий жалував пана, що у того було тільки трое дітей, коли тимчасом у него було аж дев'ятеро. Діти, то селянський капітал... був може колись, але вже тепер не є. На малесеньких ґрунтах сидять они, ті діти заможних колись батьків, і ледви дихають, не живуть, тільки животіють. А що й они не кають ся молодо женити ся, не маючи нічого в руках, то повегає отупілий з біди пролетаріят сільський, зовсім відмінний від міського, матеріал майже до нічого

неспособний, хіба до дальшого тупого, бездушного життя.

Говорили, що в Залісію, вже по знесеню панщини, було богачів не мало. А де они тепер? Де перше жив газда вигідно на двайцятьох моргах поля, там тепер бідує ціла громада его дітей і внуків. Остала ся ще богачами лише родина війта Костишина, правдива аристократія заліська, котра свою матеріальну незалежність дає відчувати своїм біднійшим сусідам не гірше славної аристократії по сільських дворах.

Нагадавши собі ту сільську аристократію, Славко дуже значучо похитав головою і енергічно вдарив палицею по придорожних бодяках. „Не кай ся рано ветати“... прийшла ему знов вдовина рада на думку, але він гнеть убив сю пословицю иньшою: — Добрий кожух, та не на мене шитий... Але чому не на мене шитий?... Він аж закусив зуби, коли нагадав собі Стефку, і за думками про неї забув про всіх бідаків і богачів Залісія. Чим більше старав ся не думати про неї, тим виразнійше бачив єї перед собою, красну і милу, не дуже вправді „поетичну“, але проте таку, що кождому могла би „закрутити голову.“

Ішов селом без ціли і дуже рад був,

Телеграми „Буковини“.

З дня 6-го марця 1897 року.

Париж. „Le Jour“ доносить, що грецький король приймав кількох заграничних репортерів на аудієнції і сказав до них: Мене обжаловують, що я наніс небезпеченство на спокій Європи; але вони ошибають ся. Від послідної різни не було можливе удержане мира на всході. Повинні звернути ся не против Атеїв, але против Царгорода. Греція не могла спроневерити ся своїм традиціям. Ми не уступимо ніякому розказови. Ми готові до війни против Туреччини. Будем чекати поки держави, або тільки деякі держави окружать Канею, або зачнуть бомбардувати наші побережя. Але війська держав не можуть нічо вдіяти в осередку Крети. Чи хотять випровадити цілий європейський військовий корпус, щоби на нас напасти? При тих словах усміхнув ся король скептично. Македонія готова піднести бунт а наш нарід і наше військо буде бороти ся до послідного віддиху. Ми ділаємо згідно з інтересами вітчизни і людяности. Греція очікує спокійно своєї будучности.

Урядник в Чернівцях, з платнею 1600 зр. пошукує

ГОСПОДИНІ

до веденя домашнього господарства. Услівя: щоб була Русинка в віці 25—30 літ.

Зголошувати ся треба листами (фотографія пожадана) — poste restante Чернівці під знаком П. Т. Нр. 11. до кінця марця. На неприняті оферти відповіди не буде.

1—6

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетним дипломом ц. к. міністерства торгівлі.

Краєве товариство ткацке

„P R Z A D K A“

(ПРЯКА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні зв'язні з доброти, ручно твані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСЬКІ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковим і адамашковим;

також доставляє матеріалів на комплетні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і станція залізнична в місци).

Прібки і ціниики на жадаме оплатно і відворотною почтою. (15—52)

Тисяч разів

як найліпші признані

— Насія для засівів на полях і в городах

— Штучні навози

поручає

ЕРНЕСТ БАЛЬЗЕН в КРАКОВІ

ул. Кармелітів 21.

Склад комісійний у Львові

ул. Красіцького 12.

Повна запорука! Довголітна добра слава.

Поучене як засівати даром і франко.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichsten, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, lege man stets nach der Marke: „Anker“.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

emerit оператора ц. к. хірург. клініки університетскої

Більрота-Гуссенбавера у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і иньших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковського в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

Не залишіть прочтати!

М. ФЛЯИШЕР

робітня одягів для мужчин.

Чернівці, ул. паньска ч. 16.

Виготовляє убраня мужескі після найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовленя з провінції виконує як найдокладнійше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

Хто хоче мати
добру і дешеву
МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як везуди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому.

З поважанем

В. Данилевич,
машиніст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. залізничній (Bahnhofstrasse) ч. 26.

Заснована в р. 1885-ім.

Літні плащі (берцігері) від 14 зр. в гору.

Рух поїздів залізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейський час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає **Осип Маковей**.